

В своето първо произведение младият творец въвежда понятието фатална жена (и то се възприема от българската литературна критика твърде произволно относно неговите героини). Свързва го с „фаталната сила на мигновената съблазън“, със „самата съдба, взела човешки образ, за да причинява нещастия“. Явлението очевидно го вълнува много. Образът на Елена обаче се намира на границата на изкуственото превъплъщаване на заимствани идеи и строгозакономерната мотивировка. Обективно погледнато героинята е фатална. Фатални се оказват стечението на обстоятелствата, логиката на характерите, които се срещат, привличат и отблъскват на фона на едно болно и динамично време. Тук обаче е коренът на проблема, задържал вниманието на българския писател през целия му живот - за физическата хубост, зад която са скрити аномалиите на духа. Негов носител са предимно женските му образи. Те главно са фройдистко изваяние, макар да притежават и ницшеански черти като гордост, сила, буйни стремежи, разочарования... Мъжете в творчеството му са преимуществено рожби на Ницше, независимо от това, че остават подвластни на плътта. Но през годините общественото-социалните и политически условия се променят. Във водовъртежа на Втората световна война - най-големият национален, европейски и световен катаклизъм, човекът е подложен на нови изпитания, а писателят попада под въздействието на наложили се модерни социални идеи. Постепенно се променят и героите му. Съществена трансформация търпят мъжките индивиди. Още у Адамов („Роман без заглавие“) благородство, ум и воля вече се съчетават със стремежа към общественото издигане. При Ередиа и Борис „свръхчовешката“ стихия се излива в усилието да осъществиш себе си като фактор в обществените отношения, да подчиняваш, да бъдеш върхът, колосът, който налага зависимост. И Ницше, и Фройд указват на твореца пътища, които всъщност водят до саморазруха и самоунищожение. Посоките на женския и на мъжкия персонаж се събират. Оказва се, че враг на човека може да бъде както властта на подсъзнателното, така и „свръхчовешкото“, придобило неконтролируеми размери. Не спори ли Д. Димов и с двамата философи или само ги илюстрира? Не ги ли противопоставя, за да ги обедини в крайния резултат? Съзнателно ли го прави или това се получава вследствие наеобратимия ход на събитията? Така или иначе Д. Димов успява да постигне красноречиво и високохудожествено платно на живота.